

**Всеукраїнська науково-методична
інтернет-конференція**

**"Застосування компетентнісного
підходу в освітній практиці при
викладанні фундаментальних
дисциплін ВНЗ"**

Секція 5

**« Впровадження методів залучення випускників
середніх шкіл до навчання у ВНЗ»**

УДК: 331.548

**ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ЛІКАРСЬКОЇ ТА
АНАЛІТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

К. Ю. Нетьосова, В. І. Степаненко, С. В. Баюрка

Національний фармацевтичний університет

kulikovskaja.k@gmail.com

Майбутня професійна еліта України сьогодні навчається в школі. Важливим питанням для всіх освітян є створення умов для того, аби молодь осмислено підходила до вибору своєї майбутньої професії і ще, бажано, звертала увагу на потреби країни, суспільства та свої особисті уподобання.

Залучення випускників шкіл та професійних училищ до вступу в університети – стратегічне завдання не тільки для розвитку ВИШів, а і для держави в цілому, яке реалізується через розкриття потенціалу та навичок майбутнього студентства.

Правильний підхід до вибору майбутньої професії має вирішальне значення для становлення особистості, високої продуктивності праці, позитивного мислення та світогляду. Тому профорієнтаційній роботі у Національному фармацевтичному університеті (НФаУ) приділяється дуже велика увага.

Профорієнтаційна діяльність направлена, перш за все, на надання інформаційної та консультаційної допомоги особам, що планують навчатися у НФаУ, вона повинна сприяти вільному і усвідомленому вибору абітурієнтами майбутньої професійної діяльності, місця і форми навчання у відповідності з особистими здібностями, професійними інтересами і психофізіологічними особливостями.

Беручи до уваги специфіку фармацевтичної науки, зокрема аналітичної токсикології, співпраця з профорієнтаційної роботи ведеться з викладачами хімії та біології загальноосвітніх шкіл та директорами професійних коледжів медичного спрямування.

Оскільки вступ до університету може здійснюватися тільки за результатами успішного складання ЗНО, надзвичайно важливим є вплив на вибір школярами саме тих дисциплін, які є профільними для вступу до НФаУ. Для цього співробітники кафедри спрямовують зусилля на популяризацію хімії серед школярів.

Процес профорієнтації у навчальних закладах, з якими співпрацює НФаУ охоплює кілька етапів:

1) інформаційний – ознайомлення абітурієнтів з умовами вступу, напрямками освіти, рівнем підготовки, затребуваністю професії на ринку праці тощо;

2) діагностичний – тестування абітурієнтів з метою виявлення їх інтересів, схильностей;

3) консультаційний – кожен абітурієнт може отримати консультативну допомогу від співробітників приймальної комісії або відповідальних за профорієнтаційну роботу на кафедрі з усіх питань, що стосуються вступу до університету.

Серед прийомів та методів залучення випускників середніх шкіл, ліцеїв та коледжів, які використовуються співробітниками кафедри лікарської та аналітичної токсикології НФаУ, можна виділити наступні:

- участь у днях відкритих дверей, що проводяться приймальною комісією НФаУ. Співробітники кафедри приймають активну участь у зазначеному заході, організують екскурсії кафедрою, де потенційні абітурієнти можуть познайомитись з матеріально-технічною базою та викладачами;
- участь у загальноміських заходах (таких, як Ніч науки, Наукові пікніки) дозволяє зацікавити і залучити якомога більше школярів, тому що заходи охоплюють не тільки професійно спрямовані заклади середньої освіти. Зазвичай, на таких заходах співробітниками кафедри демонструються хімічні досліди, у виконанні яких можуть взяти участь всі охочі;
- проведення лекцій для абітурієнтів в університеті має постійний характер. Серед лекцій, які пропонує кафедра можна виділити: «Токсикологія на сторожі здоров'я і закону» та «Фармацевтичні аспекти наркоманії і токсикоманії». Після прослуховування лекцій школярі можуть відвідати музей фармації та отримати змістовну екскурсію і лекцію про становлення фармацевтичної галузі в Україні;
- проведення виїзних лекцій у школах та коледжах є найбільш затребуваним методом профорієнтаційної роботи, який здійснюється постійно за заявками вказаних закладів освіти.

Після проведення кожного заходу кафедра надає звіт Приймальній комісії університету у форматі мультимедійної презентації з фотоматеріалами та коментарями завідуючого щодо продуктивності та раціональності проведення роботи за відповідними напрямками або можливості використання інших, більш ефективних та результативних заходів.

На сьогоднішній день процес формування певного контингенту студентів суттєво ускладнений об'єктивними обставинами.

Насамперед, це пов'язано із загальним скороченням кількості потенційних здобувачів вищої освіти. Спеціалісти відмічають систематичне зниження кількості випускників шкіл через періоди демографічних спадів, які, на жаль, продовжуються і в наш час.

Значним чинником зниження числа здобувачів вищої освіти є рівень життя в країні. Велика кількість людей мають дохід нижче середнього і обирає вищий навчальний заклад для своєї дитини не за її інтересами та вміннями, а за можливістю оплати такого навчання. Варто зазначити, що державне замовлення на спеціальності НФаУ є мізерним і складає 10% від загальної кількості здобувачів вищої освіти, основна частина яких навчається на платній основі.

Іншим несприятливим фактором є «якість» абітурієнтів. Загальна, дуже часто нічим не обґрунтована комерціалізація освіти призводить до того, що майже зникла конкурентність при прийомі до вищих навчальних закладів. Суттєво знизилась і мотивація до навчання. Соціологи зазначають, що абітурієнти приходять до навчального закладу скоріше за самим бланком диплому, ніж за здобуттям якісної освіти.

Підсумовуючи наведене вище, можна стверджувати, що профорієнтаційна робота – один з основних видів діяльності ВИШУ, який безпосередньо пов'язаний з його розвитком та реалізацією стратегічного планування. Даний вид діяльності вимагає великих вкладень соціального та людського капіталу, а також матеріальних ресурсів (реклама, друкована продукція). Викликом сучасної профорієнтаційної роботи є те, що практично неможливо передбачити, чи вкладені ресурси будуть мати результат, тому що існує низка факторів, які можуть негативно впливати на набір здобувачів вищої освіти (демографічні спади, рівень життя в країні тощо).